

ZONA MINIERĂ DEFAVORIZATĂ DIN JUDEȚUL ALBA, POTENȚIALUL TURISTIC UNA DIN ALTERNATIVELY DEZVOLTĂRII DURABILE

Prof. CORNEL GHEORGHE RESIGA
Colegiul Național „Avram Iancu”, Câmpeni

ABSTRACT: *The mountainous population of the Alba country is facing a serious economic problems: lack of jobs due to stop mining activity. The paper seeks an alternative presentation for the unemployed in the region, tourism. The proposal is based on an analysis of natural and anthropogenic tourism potential in the area of Metalliferi-Trascau-Bihor Mountains situated in Alba County. Is presented the potential of agro-tourist, cultural tourism, sport, leisure and spas.*

Key words: *economic problems, mining activity, unemployed, tourism.*

1. Concept și componentă

J.Beaujeu-Garnier definește spațiul geografic ca: *“Localizarea spațiului economic, materializarea spațiului social și temporizarea spațiului istoric”*. Referitor la organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului, Pierre George spunea: *„Orice spațiu nedefinit, neanalizat din punct de vedere economic, neorganizat, este un spațiu subutilizat”*.

Într-o accepție mai pragmatică, organizarea spațiului geografic are în vedere studierea, utilizarea și optimizarea parțială sau totală a „posibilităților” lui, după interesele și posibilitățile societății la un moment dat, văzut ca un proces de:

- “rearanjare” a componentelor spațiului;
- “redimensionare” a relațiilor dintre componente;
- măsuri de „optimizare” a spațiului respectiv, în vederea obținerii eficienței maxime, fără a produce perturbări ireversibile în structura lui, organizare și optimizare a spațiului: rural, agricol verde, industrial, urban – periurban și turistic.

O.U.G. 24/1998 și H.G. 907/1998 definesc zonele defavorizate ca „arii strict

delimitate teritorial care îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

1. au structuri monoindustriale și mobilizează peste 50% din populația salariată;
2. sunt zone miniere cu personal disponibilizat prin concedieri colective în urma programelor de restructurare;
3. concedierile afectează peste 25% din angajații care au domiciliul stabil în zona respective;
4. rata șomajului este cu 25%, peste cea de la nivelul național;
5. sunt lipsite de mijloace de comunicații și infrastructura este slab dezvoltată;

Zonele miniere defavorizate reprezintă, „una sau mai multe unități administrativ – teritoriale (comune, orașe) pe teritoriul cărora se execută operațiuni miniere, în sensul legii minelor nr. 61/1998, precum și unități limitrofe din care provine forța de muncă pentru operațiuni miniere și care îndeplinesc cel puțin una din cele 5 condiții enumerate mai sus.”

Din 14.10.1999, prin H.G.813, zona minieră Apuseni, din NV județului Alba (Fig. 1), a fost declarată zonă defavorizată pentru 10 ani (până în 14.10.2009).

Fig. 1. Delimitarea zonei miniere defavorizate „Apuseni” (1999 – 2009)

Zona defavorizată are următoarea componență legislativ - teritorială:

A. Unități administrativ – teritoriale pe teritoriul cărora se execută operațiuni miniere: orașe (Zlatna și Baia de Arieș) și comune (Almașu Mare, Roșia Montană și Lupșa);

B. Unități administrativ – teritoriale limitrofe din care provine forța de muncă pentru operațiuni miniere și care îndeplinesc una dintre cele 5 condiții din O.U.G. 24/1998: orașe (Abrud), comune (Ciuruleasa, Bucium, Mogoș, Sohodol, Bistra, Sălcuia).

2. Caracteres specifice zonei defavorizate „Apuseni”

→ A fost declarată în perioada 1998-1999, la propunerea ANDIPRZM (Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere).

→ Este o zonă geografică izolată, cu industria extractivă a metalelor neferoase și un pronunțat caracter monoindustrial.

Zona minieră defavorizată „Apuseni” – ponderi din jud. Alba și suprafețe

Tabel nr. 1

Zona defavorizată (1021,97 km ² , cca. 16,40% din suprafața jud. Alba = 6231 km ²)	Subtipul (km ² /nr.loc.)	Unități administrative	Denumirea	Suprafața (km ²)	Total (km ²)	
	cu operațiuni miniere (571,4 km ²) (22.687 loc.)	orașe		Zlatna	254,26	333,93
Baia de Arieș				79,67		
limitrofe cu forță de muncă în minerit (450,57 km ²) (19.410 loc.)	comune		Almașu Mare	93,30	237,47	
			Roșia Montană	41,61		
			Lupșa	102,56		
			Abrud	32,00		418,57
			Ciuruleasa	55,85		
Bucium	85,70					
Mogoș	81,33					
Sohodol	65,05					
			Bistra	118,38		
			Sălciuma	75,26		

→ Aici au fost antrenate în muncă un număr mare de persoane provenind și din localitățile limitrofe sau aduse special pentru realizarea obiectivelor de investiții și producției de aici.

→ În unele localități (Zlatna, Almașu Mare, Abrud, Roșia Montană, Baia de Arieș) s-a ajuns la o dependență a vieții sociale aproape exclusiv de activitatea minieră și prelucrarea minereului.

→ Necesitatea restructurării mineritului s-a impus în zona Apuseni (și nu numai) în etapa de tranziție spre o economie de piață ca urmare a faptului că acest sector: avea un număr mare de angajați; o productivitate a muncii redusă; costuri ridicate de producție.

→ Măsurile adoptate după anul 1990 au determinat disponibilizări masive, generând probleme sociale majore.

→ Infrastructura de transport are o stare precară, la fel și rețelele de utilități publice

(alimentare cu apă, canalizare, energie termică, gaze, epurarea apelor uzate, colectarea și depozitarea deșeurilor), la care se mai adaugă și o uzură fizică și morală avansată a echipamentelor unităților miniere.

→ Există încă în zonă, în rezervă resurse minerale valoroase (auro - argintifere și cuprifere) care cu re tehnologizări ar putea fi exploatate în condiții de rentabilitate (vezi cazul RMG – Roșia Montană Gold Corporation).

→ În zonă există importante alte resurse (lemn, fructe de pădure, plante medicinale) care ar putea constitui o bază a unor industrii prelucrătoare sau alte activități, la care se adaugă un potențial turistic natural și antropoc insuficient exploatat (în cea mai mare parte).

→ În ciuda facilităților acordate prin lege, situația precară a zonei afectează încă atractivitatea ei pentru posibili investitori.

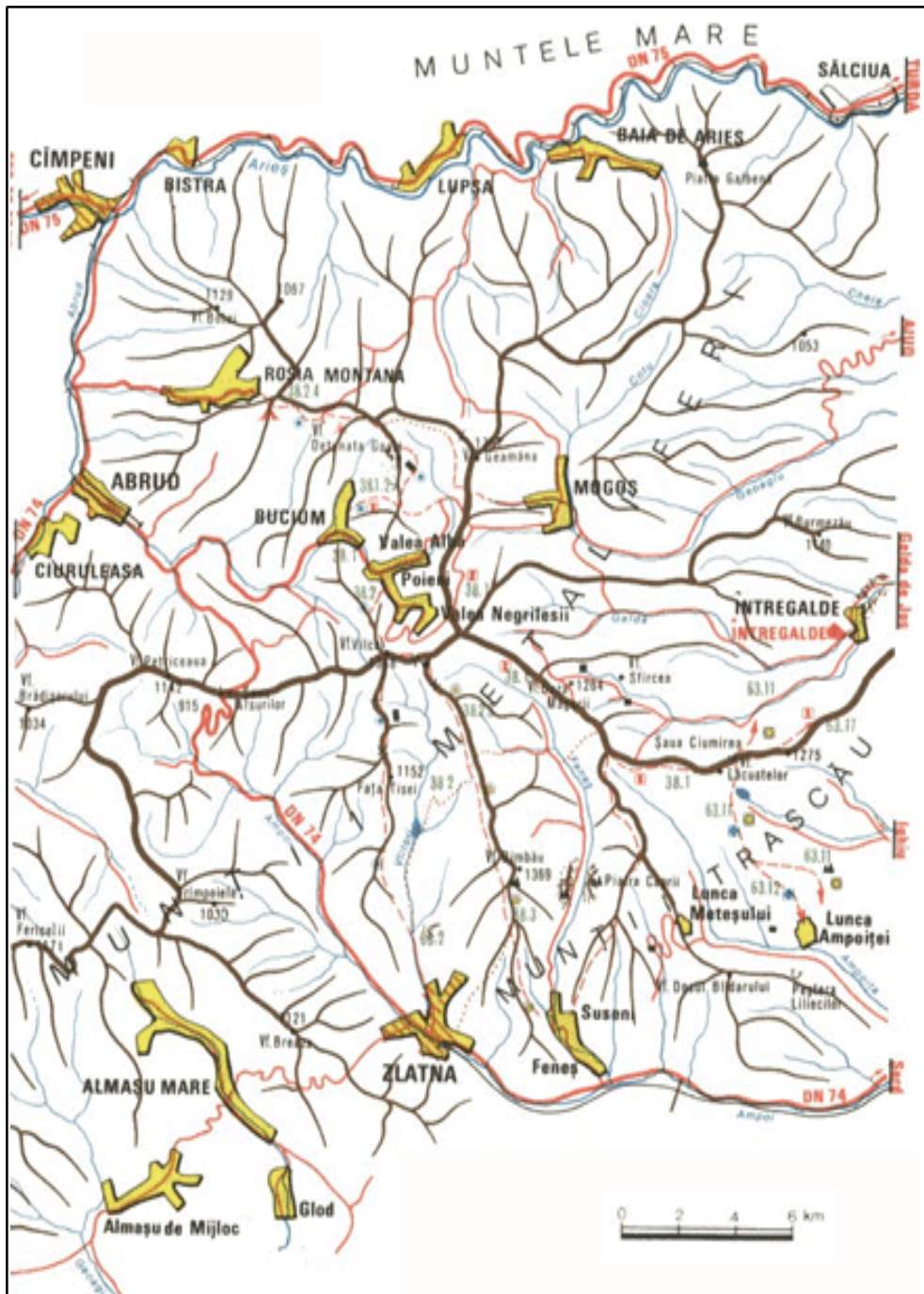

Fig. 2. MUNȚII METALIFERI
cu amplasarea componente ale zonei defavorizate "Apuseni"

Zona minieră defavorizată „Apuseni” – date statistice socio-economice

Tabel nr. 2

Zona defavorizată 42.097 loc. (anul 2007)	Subtipul	Unități administrative	Denumirea (loc./km ²)	Populația (2002)	% față de 1992	
	cu operațiuni miniere (22.687 loc.) (39,7 loc/km ²)	orașe (13.280 loc.)		Zlatna (33,9 loc/km ²)	8607	91,7%
Baia de Arieș (58,4 loc/km ²)				4673	92,3%	
comune (9407 loc.)			Almașu Mare (18,2 loc/km ²)	1688	78,7%	
			Roșia Montană (92 loc/km ²)	3865	93,2%	
			Lupșa (37,4 loc/km ²)	3854	95,9%	
limitrofe cu forță de muncă în minerit (19.410 loc.) (43,07 loc/km ²)		orașe (6213 loc.)		Abrud (194,2 loc/km ²)	6213	92,3%
				Ciuruleasa (24,3 loc/km ²)	1364	85,3%
				Bucium (20,8 loc/km ²)	1788	84,5%
				Mogoș (13,7 loc/km ²)	1113	72,6%
				Sohodol (32,1 loc/km ²)	2086	88%
				Bistra (42,8 loc/km ²)	5058	94,4%
				Sălciua (23,8 loc/km ²)	1788	92,2%
Total zonă		-	-	41,19 loc/km ²	42.097	88,4%

3. Localitățile componente ale zonei miniere defavorizate „Apuseni”

a. Orașul Zlatna – pe cursul superior al Ampoiului, la 450-850 m altitudine, vechi centru al industriei miniere.

b. Orașul Abrud, în depresiunea Abrud (580-777 m altitudine), cu o evoluție istorică și economică dominată de minerit.

c. Comuna Ciuruleasa – în zona centrală a Munților Metaliferi.

d. Comuna Bucium – cu 30 de sate componente, de tip risipit și răsfirat, situată în bazinul văilor Abrudel și Bucium, vechi areal minier.

e. Comuna Roșia Montană - situată în

bazinul pârâului Roșia (550-800 m altitudine), localitate antică dezvoltată numai pe baza mineritului.

f. Comuna Bistra, una dintre cele mai întinse din țară, (540-1200 m altitudine), oferea forță de muncă exploatarea miniere din jur.

g. Comuna Lupșa, pe valea Arieșului (490-1200 m altitudine), cu sate răsirate și risipite pe versanții Muntelui Mare și Metaliferilor, pe văile afluențe ale Arieșului.

h. Orașul Baia de Arieș – pe Arieșul mijlociu, cu vechi tradiții miniere.

i. Comuna Sălciua – pe cursul mijlociu al Arieșului.

j. Comuna Mogoș – la contactul dintre Munții Metaliferi și Munții Trascău, pe cursul superior al râului Geoagiu (750-1050 m altitudine) afluent al Mureșului, la marginea zonei miniere defavorizate, are un cadru natural pitoresc, valoare etnografică (arhitectura gospodăriilor, ocupații, port popular).

k. Comuna Almașu Mare, situată la 11 km de orașul Zlatna, în bazinul râului Geoagiu (altul decât cel de la Mogoș), afluent tot al Mureșului.

4. Elemente de analiză cantitativă și calitativă a potențialului turistic al zonei

Demersurile pe care le vom urma pentru o studiere cantitativă și calitativă a potențialului turistic care să ne conducă la o analiză integrată le putem structura după schema din fig. 3.

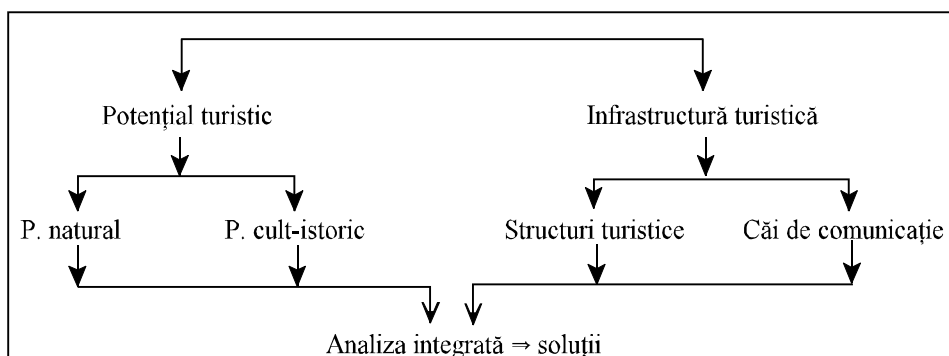

Fig. 3. Analiza integrată

Analiza integrată presupune studierea unor elemente ale zonei dintre care se remarcă:

→Recenzarea existenței unor resurse turistice, variate ca structură, volum, dimensiuni și care au o valoare turistică.

→Depistarea unor componente de mediu care au o valoare peisagistică.

→Stabilirea gradului de concentrare în zonă a resurselor turistice, ce imprimă spațiului o anumită particularitate.

→Determinarea specificului și dimensiunilor principalelor componente ale potențialului turistic al zonei.

→Depistarea aptitudinilor calitative și cantitative ale resurselor turistice, care conferă și o funcție turistică a zonei, dar mai ales subdiviziunilor ei.

Analiza potențialului turistic al zonei îl

vom prezenta după structura evidențiată în fig. 4.

Rezultatele așteptate de la procesul de organizare a spațiului turistic din zona defavorizată „Apuseni” ar fi următoarele:

→ Dezvoltarea durabilă a zonei.

→Dezvoltarea infrastructurii și utilităților.

→Creșterea circulației turistice în zonă, prin integrarea ei în circuitul regional, național și internațional.

→Crearea de noi locuri de muncă și reducerea șomajului.

→Creșterea calității vieții în mediul rural.

→Valorificarea resurselor turistice în spiritul normelor europene ale dezvoltării durabile.

→Atragerea de investiții în zonă și dezvoltarea sectorului privat.

→Îmbunătățirea calității mediului.

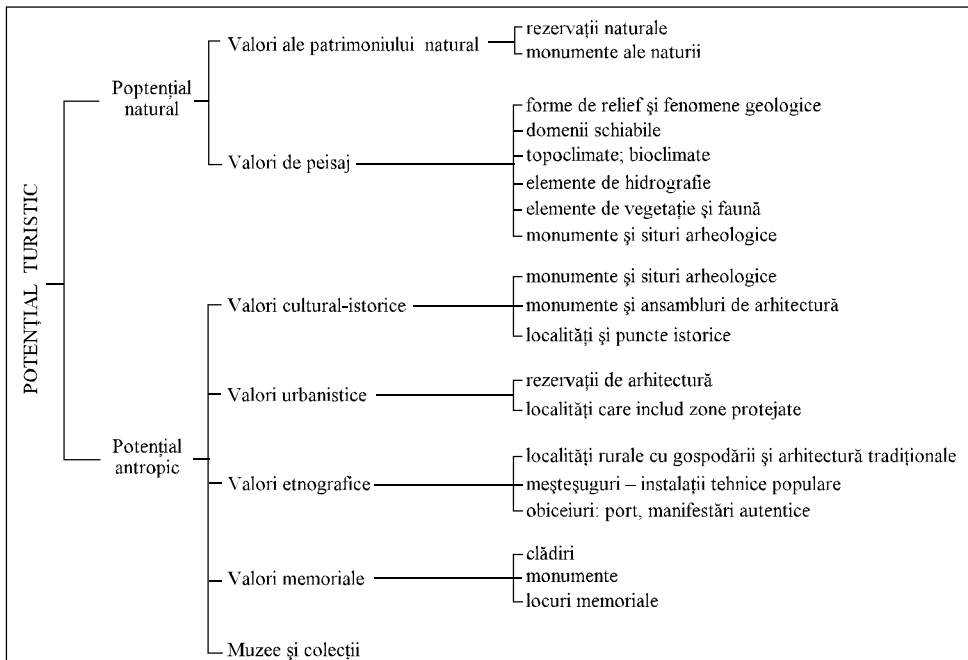

Fig. 4. Analiza potențialului turistic

5. Potențialul turistic al zonei defavorizate “Apuseni”

A. Arealul Zlatna – Almașu Mare:

→ orașul Zlatna și împrejurimile necesită lucrări urgente de reconstrucție ecologică a mediului.

→ trei rezervații naturale:

- Calcarele de la Valea Mică (1 ha)

– două blocuri calcaroase, ce domină cu 20 m, respectiv 12 m, depozitele de fliș intens erodate;

- Piatra Bulbuci (rezervație geologică și geomorfologică) – bloc masiv de calcar cu aspect de turn de cetate (78 m înălțime);

- Cheile Caprei (Feneșului) – sălbatice, adânci de peste 600 m, lungime 1,2 km, plante rare.

→ vestigiile ale orașului Ampellum: inscripții, monumente sculptate, statui, monede, ceramică etc.

→ biserici cu valoare istorico-arhitecturală deosebită, unele incluse în lista monumentelor istorice:

- biserica ortodoxă, în stil gotic, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, din 1424, cu modificări baroce (1694 și 1744), cu picturi murale din sec. 15 și 18, în stil bizantin;

- biserica „Nașterea Maicii Domnului” (1754) din satul Feneș.

- castelul care a aparținut familiei regale Hohenzollern, în satul Izvorul Ampoiului, amenajat ar putea deveni o structură de primire turistică;

→ pe teritoriul comunei Almașu Mare (la 11 km de Zlatna):

- Cheile Cibului, rezervație complexă;

- Cheile Glodului, rezervație complexă;

- colecția istorico-etnografică „Achim Emilian”: steaguri vechi, icoane pe lemn și sticlă, ceramică, port popular, cărți vechi etc.

- biserici: „Buna Vestire” (1418), „Schimbarea la față” (1822-1826) și „Sfântul Nicolae” (sec. 15).

B. Arealul Bucium – Moșoș:

→ rezervațiile geologice Detunata Goală (1158 m, 24 ha) și Detunata Flocoasă (1258 m, 5 ha);

→ Poiana cu Narcise de la Negrileasa – rezervație naturală (5 ha);

→ multe locuri ce marchează evenimente istorice și etno-folclorice:

-vestigii ale străvechilor exploatări miniere din perioada daco-romană și până în prezent;

-plăci comemorative legate de: revoluția de la 1848-1849; Ion Agârbiceanu, Ion Pop Retegan, Ecaterina Varga, Emmanuel de Martonne, activitățile Astrei;

→ biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” (sec 18) – Bucium Izbita;

→ portul buciumănești, în expoziții: cojoace buciumănești, cizme, cioareci, cămăși cu ciupag etc.

C. Arealul Abrud - Ciuruleasa:

→ așezare străveche Abrudul (Alburnus Minor), cu străzi înguste, case vechi cu arhitectură specifică secolelor 18 – 19;

→ plăci comemorative și monumente ce marchează locuri și evenimente istorice din timpul răscoalei de la 1784 și a revoluției de la 1848 – 1849;

→ biserica romano-catolică (1270), biserica reformată, biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel” (1787) – sat Soharu;

→ Clipa de calcar Vîlcan – rezervație naturală (5 ha) – 1258 m altitudine, la vecinătatea comunelor Ciuruleasa cu Buceș (jud. Hunedoara);

→ Cuptoarele tradiționale de produs varul (vărarnițele) din zona pasului Buceș, la poalele Vîlcanului.

D. Arealul Roșia Montană:

→ Trei rezervații naturale:

- „Piatra Corbului” – monolit litologic de andezite;

- „Piatra despicață” – bloc spectaculos de andezit bazaltoid total diferit de rocile din jur;

- „Avenul din Hoanca Urzicarului”.

→ Lacurile antropice (tăurile) – folosite în trecut ca rezervoare de apă pentru funcționarea șteampurilor (tăurile: Brazilor, Anghel, Mare, Cornii, Țarinii, Țapul etc.).

→ galeriile romane ale exploatărilor aurifere (monument istoric de valoare națională excepțională);

→ Muzeul Mineritului cu expozate referitoare la istoria exploatării și prelucrării minereurilor auro-argintifere; galerii, lapidariu, instalații miniere, șteampuri etc.

→ centrul istoric urban, monument de arhitectură, cu case din sec. 18-19;

→ biserici cu o deosebită valoare arhitecturală: romano-catolică, unitariană, biserica ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” – monumente de arhitectură;

→ locuri, plăci memoriale care amintesc de evenimentele vieții sociale și istorice din zonă: Simion Balint, Ioan Oargă (Cloșca), Maria Botiș Ciobanu (scriitoare), Iulia Faliciu (soția lui Bogdan Petriceicu Hașdeu), Grigore Sima (folclorist), bustul și casa memorială Cloșca etc.;

→ tradițiile etnoculturale sunt bine păstrate, iar arhitectura tradițională este prezentă, centrul istoric al comunei are înfățișarea unui burg medieval, cu străduțe înguste și case vechi.

E. Arealul Bistra – Lupșa:

→ rezervația botanică „Molhașurile Căpățânii”, în zona Muntelui Mare, pe cumpăna de ape dintre Arieș și Someșul Rece, la 1600 m altitudine, sunt tinoave care adăpostesc specii rare de plante, pe teritoriul comunei Bistra;

→ din centrul comunei Lupșa pornesc trasee interesante spre arealul turistic al Muntelui Mare;

→ comuna Bistra, important centru etnocultural (prelucrarea lemnului, tradiții religioase și etnofolclorice: instalații țărânești de apă: mori, pive, vâltori, joagăre). De comună se leagă și numele a numeroase personalități: Petru Pavel

Aron, Alexandru Șuluțiu – Sterca (primul mitropolit al Transilvaniei), aici și-a început cariera și Nicodim Ganea (compozitor și dirijor de muzică corală);

→ comuna Lupșa, una dintre cele mai vestite așezări ale zonei defavorizate miniere, reprezentativă pentru obiectivele etnoculturale:

-Muzeul etnografic – peste 10.000 de exponate;

-Mănăstirea Lupșa, cu bisericuța din lemn „Sf. Gheorghe”, în satul Mușca – valoare excepțională, monument de patrimoniu național, ridicată în 1429, cu restaurații succesive;

-Biserica din lemn „Sf. Nicolae”, datează din 1421.

F. Arealul Baia de Arieș – Sălciua:

→Baia de Arieș, localitate cu vechi tradiții miniere, atestată din anul 1315, are un cadru natural plăcut, fiind înconjurată de vârfuri vulcanice spre care se pot realiza drumeții interesante: Pleșul (877 m), Runcu (1043 m), Poienița (1438 m). Bisericele: „Învierea Domnului” (1769) din Baia de Arieș, „Învierea Domnului” (1779) din satul Brăzești și „Pogorârea Duhului Sfânt” (1780) din satul Sartăș.

→comuna Sălciua, așezare tipică pentru Arieșul mijlociu, caracterizată prin arhitectura tradițională, valori etnoculturale, cu elemente ale cadrului natural interesante:

-Peștera Huda lui Papară (4,5 ha – rezervație naturală), la contactul dintre Munții Metaliferi și Munții Trascău, cu lacuri și cascade, săli de mari dimensiuni, sectoare înguste cu vestitele stalactite „anemolitice”.

-Peștera Poarta Zmeilor (1 ha – rezervație naturală), în Munții Trascău.

-case țărănești de peste 100 de ani, arta confecționării costumelor populare;

-biserici de lemn declarate monumente de arhitectură „Cuvioasa Parascheva” (1798) – sat Sub Piatră;

biserica cu dublu hram „Sfânta Treime” și „Sf. Ilie” (1782) – sat Valea Largă.

G. Areale turistice limitrofe:

-Valea Arieșului, aval de Sălciua, comunele Poșaga și Ocoliș;

-Munții Trascău, comunele: Ponor, Râmeț, Intregalde, Meteș, Ighiu;

-Valea Arieșului Mare: Câmpeni și comunele: Sohodol, Vadu Moșilor, Poiana Vadului, Albac, Horea, Scărișoara, Gârda și Arieșeni;

-Valea Arieșului Mic, comunele: Vidra și Avram Iancu;

-Valea Crișului Alb: comuna Buceș și orașul Brad;

-Municipiul Alba Iulia.

6. Structuri turistice

Structurile turistice principale de cazare și alimentație publică sunt prezentate în tabelul nr. 3.

În urma analizei gradului de echipare a zonei cu structuri turistice de cazare, alimentație și agrement se desprind câteva concluzii:

-există un număr foarte mic de structuri de cazare (13) și a unui număr la fel de mic de locuri de cazare (416): hoteluri (2), pensiuni turistice (10) și un han turistic;

-din cele 416 locuri de cazare sunt clasificate 350 (84 %) dar cu grade scăzute de confort și 66 (16 %) neclasificate;

-structurile turistice de alimentație sunt în general strâns legate de structurile de cazare, majoritatea frumos amenajate ce oferă produse specifice zonei;

-structurile turistice cu funcțiuni de agrement sunt foarte slab reprezentate, iar cele existente nu au fost realizate în scop turistic (săli de sport, terenuri de sport, terenuri de minifotbal, discoteci, biblioteci, câteva stadioane de mici dimensiuni, scurte pârtii de schi neamenajate etc.);

Structuri turistice de cazare, alimentație și agreement

Tabel nr. 3

Localitatea	Denumirea structurii turistice	Tipul de structură turistică	Gradul de confort	Capacitatea de cazare (nr. locuri)
Zlatna	Simona	pensiune turistică	neclasificată	30
Abrud	Detunata	pensiune turistică	2*	18
Abrud	Cupru	hotel	2*	76
Abrud	Silion	pensiune turistică	3*	24
Abrud	Filonul de aur	pensiune turistică	3*	18
Bucium	Ursita	han turistic	neclasificată	30
Bucium	La mama acasă	pensiune turistică	2*	6
Cîmpeni	Tulnic	hotel	2*	130
Cîmpeni	Hanul Moților	pensiune turistică	2*	24
Bistra	Mărioara	pensiune turistică	neclasificată	6
Lupșa	Casa apuseană	pensiune turistică	3*	28
Baia de Arieș	President	pensiune turistică	3*	14
Baia de Arieș	Shanti	pensiune turistică	2*	12
Total	13 (structuri)	-	-	416

→având în vedere starea precară a structurilor turismului din zonă (varietate, grad de confort, oferta de servicii), numărul redus, dimensiunea și structura lor, explică în parte fluxurile turistice reduse atrase în zonă pentru petrecerea timpului liber și implicit încasările din activitatea de turism, sunt mult sub valoarea potențialului turistic existent. Turismul de tranzit este în prezent cea mai utilizată formă de turism, neaducătoare însă de mari încasări.

7. Formele de turism practicate și practicabile în zonă

Din analiza situației existente, dar și din cea a potențialului turistic reiese că formele practicate și practicabile de turism pretabile pentru zonă sunt:

- turism rural cu valențe etnofolclorice (artă populară, folclor, etnografie, tradiții, gospodării agroturistice);
- turismul cultural (vestigii istorice,

arheologice, edificii religioase, muzee, seminarii și excursii tematice, evenimente etnofolclorice etc.);

- turismul montan (trasee turistice marcate și nemarcate în munții: Metaliferi, Trascău, Muntele Mare și Bihor);

- turism pentru sporturile de iarnă – puțin valorificat;

- speoturism – pentru vecinătatea cu regiuni carstice;

- turism de tranzit – pe arterele rutiere principale;

- cicloturismul – după modernizarea infrastructurii rutiere;

- turism itinerant – pe circuite turistice, mare mobilitate;

- turism de sejur – după dezvoltarea structurilor de primire, pentru petrecerea concediului;

- turism de week-end, datorită apropierii de marile centre urbane: Alba Iulia, Cluj Napoca, Sibiu, Deva etc;

- turism de vânătoare și pescuit sportiv.

8. Analiza SWOT și integrată a potențialului turistic și a stării economice a zonei defavorizate.

Tabel nr. 4

Puncte tari - care sunt avantajele zonei? - ce se face bine în zonă? - care sunt condițiile avantajoase?	Puncte slabe - ce s-a făcut sau se face rău în zonă? - ce fac alții bine? - care sunt condițiile dezavantajoase?
1. Rezervele de minereuri complexe din zonă sunt ridicate. 2. Există resurse forestiere importante: lemn, fructe de pădure, plante medicinale etc. 3. Potențial de creștere a animalelor pe pășunile montane. 4. Potențial turistic neexploatat sau insuficient valorificat. 5. Au început să se aplice programe de restructurare și acompaniament social. 6. Prezența în zonă a unor industrii tradiționale care ar putea deveni competitive (procesarea lemnului, alimentară, materiale de construcții). 7. Există forțe de muncă calificată în domeniu minier. 8. Costul forței de muncă este scăzut în comparație cu standardele europene.	1. Infrastructura subdezvoltată în domeniul transporturilor și a rețelelor de utilități publice. 2. Accesul dificil în/din zona defavorizată minieră „Apuseni”. 3. O dependență de ramura minieră extractivă necompetitivă și ineficientă din punct de vedere economic, cu condiții geologice de extracție dificile. 4. Starea de uzură avansată, fizică și morală, a echipamentelor de extracție și preparare. 5. Gradul ridicat de poluare al apei, solului, vegetației. 6. Activitatea scăzută a IMM-urilor în sectorul productiv și cel al serviciilor – majoritatea fiind concentrate în comerț. 7. Atitudinea refractară a unei părți din forța de muncă față de reconversia profesională și cursurile de calificare. 8. Lipsa unei educații antreprenoriale minime a populației în zonele defavorizate, cât și slaba încredere a populației în stabilitatea cadrului legislativ general, dar și în cel care vizează zonele defavorizate.
Oportunități - care sunt evenimentele, schimbările naționale și externe pozitive pentru zonă? - în ce domenii are zona șanse bune de dezvoltare?	Amenințări/Riscuri - în ce constau cerințele de dezvoltare a zonei și sunt greu de satisfăcut? - care sunt schimbările naționale și externe care sunt defavorabile pentru dezvoltarea zonei?
1. Zona beneficiază de legislație corespunzătoare care să promoveze dezvoltarea în viitor și o creștere a asistenței guvernamentale și U.E. pentru sprijinirea sectorului productiv. 2. O îmbunătățire a cooperării între mediul de afaceri și administrația publică. reduceri de impozite pe terenuri și clădiri; concesionări de bunuri pentru desfășurarea unor activități productive.	-1. Perspectiva scăderii volumului investițiilor odată cu diminuarea perioadei pentru care zona minieră „Apuseni” are statutul de zonă defavorizată (14.10.1999 – 14.10.2009 – 10 ani). 2. Declinul continuu al activităților industriale din sectorul minier. 3. Încă se practică politici discriminatorii care favorizează unele întreprinderi cu capital de stat => concurență neloială.

<p>3.S-au închis și restructurat sau re tehnologizat unitățile miniere care au mai rămas.</p> <p>4.Unele proiecte pentru refacerea calității mediului (sol, apă, vegetație, terenuri degradate) afectat de activitățile miniere pot atrage/absorbi o parte din forța de muncă disponibilizată.</p> <p>5.Minele și carierele închise prin amenajare pot deveni puncte de atracție turistică.</p> <p>6.Dezvoltarea sectorului turistic și în special al turismului rural pot duce la revigorarea industriei meșteșugărești, alimentare, a serviciilor diversificate, aceasta cu accent pe sectorul privat.</p> <p>7.Există oportunități pentru dezvoltarea următoarelor sectoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> -exploatarea minereurilor complexe; -exploatarea și prelucrarea lemnului; -colectarea și prelucrarea fructelor, plantelor medicinale, ciupercilor etc.; <p>8. Există potențial pentru dezvoltarea unor mărci de produse: alimentare, artizanat, industrie tradițională etc.;</p>	<p>4.Puține programe specifice reconversiei sociale și a proiectelor viabile care să atragă fondurile oferite de U.E. în diverse programe.</p> <p>5. Inconsecvența politicilor macroeconomice adecvate zonei „Apuseni” care:</p> <ul style="list-style-type: none"> -să valorifice potențialul ei; -să facă o restructurare și să ofere o alternativă clară celor disponibilizați; -să ofere soluții pentru preîntâmpinarea calamităților naturale specifice particularităților geografice ale zonei; -să vizeze o refacere rapidă a stării mediului natural afectat puternic de activitățile miniere și de prelucrarea minereurilor auro-argintifere și cuprifere. <p>6. Continuarea fenomenului de depopulare a localităților din zonă, cu o mai mare tendință în mediul rural.</p>
--	---

9. Concluzii generale

→zona minieră defavorizată a evoluat și s-a dezvoltat până în prezent numai pe baza industriei miniere, fiind neglijată realizarea unei dezvoltări durabile alternative, bazate și pe turism;

→zona are un ridicat potențial turistic, cu mari posibilități de dezvoltare;

→zona minieră defavorizată se învecinează cu zone turistice valoroase cu care ar putea intra în interacțiune pentru realizarea unor circuite integrate sau tematice;

→principalele categorii de resurse turistice din zonă generează și formele de bază ale turismului, practicabile: turismul rural cu valențe etnofolclorice, turism cultural, turism montan, turism științific, turism de tranzit, cicloturism, turism de odihnă și recreere, turism de week-end;

→pentru ca turismul să devină una dintre alternativele aducătoare de venituri pentru populația locală, este necesar: o ofertă

diversificată care să ducă la creșterea numărului de turiști, a duratei sejurului care să aducă o creștere a cheltuielilor făcute de către aceștia;

→turismul poate deveni una din laturile dezvoltării durabile a zonei numai prin elaborarea și împlinirea unei strategii pentru întreaga zonă, strategie care să valorifice multitudinea de oportunități existente creând premisele introducerii, în circuitul turistic național și european, a zonei defavorizate.

Bibliografie

- 1.Cândea M., Bran F., Cimpoieru I.(2006) – *Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului geografic*, Ed. Universitară, București.
- 2.Cândea M., Erdei G., Simion T.(2000) – *Potențial turistic și turism*, Ed. Universității din București.
- 3.Ianoș I., Popescu C.(1997) – *Organizarea spațiului la nivel de microscară*, Buletin geografic, nr. 1, București;
- 4.O.U.G. nr. 24/1998 *privind regimul zonelor defavorizate.*